

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ५

पेपर क्र.९

गायन आणि सुरवाद्य

लेखी (Theory)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन/सुरवाद्य)

एकूण गुण : ५० (४० लेखी, १० अंतर्गत)

-
- १) प्रात्यक्षिक पेपर १० व ११ मधील सर्व रागांची शास्त्रीय माहिती व तुलनात्मक अभ्यास.
 - २) सारणा चातुष्टी व नियोजन संबंधी भरत व शारंगदेव यांचे मत
 - ३) राग वर्गीकरणाच्या विविध पध्दतीचा विस्तृत अभ्यास.
 - ४) ग्राम, मुच्छर्णा, जाति, या संबंधीचा अभ्यास.
 - ५) निबंध -
 - १) शास्त्रीय संगीत आणि लोकसंगीत
 - २) संगीताचे सामाजिक स्थान.

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ५

पेपर क्र.१०

गायन आणि सुरवाद्य क्रियात्मक (प्रात्यक्षिक) (Practical)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन सुरवाद्य)

एकूण गुण : ५०

-
- १) विस्तृत अध्ययनाचे राग (बडेख्याल)
 - १) राग विभास
 - २) राग मुलतानी
 - ३) राग मियाँ मल्हार

 - २) संक्षिप्त अध्ययनाचे राग (छोटेख्याल)
 - १) राग बसंत
 - २) राग शुद्धकल्याण

 - ३) वरील पाच पैकी एका रागात धमार / त्रिवट येणे आवश्यक.

 - ४) कुठल्याही एका रागात एक ठुमरी / तराणा येणे आवश्यक

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ५

पेपर क्र.११

गायन आणि सुरवाद्य

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन सुरवाद्य)

एकूण गुण : ५०

-
- १) विस्तृत अध्ययनाचे राग (छोटेख्याल)
 - १) राग हंसध्वनी
 - २) राग नंद
 - ३) राग श्री
 - २) विस्तृत अध्ययनाचे राग (छोटेख्याल/बडेख्याल)
 - १) राग रामकली
 - २) राग हिंडोल
 - ३) वरील पाच पैकी एका रागात धृपद/तराणा येणे आवश्यक
 - ४) खालील ताल त्यांच्या विविध लयकारीसहीत येणे आवश्यक
 - १) पंचमसवारी
 - २) दिपचंदी
 - ३) आडाचौताल
 - ४) तिलवाडा

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ६ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.१२

गायन आणि सुरवाद्य

लेखी (Theory)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन सुरवाद्य)

एकूण गुण : ५० (४० लेखी, १० अंतर्गत)

-
- १) निबध्द, अनिबध्द, आलप्ती, गालाप रूपकालाप या संबंधीचे थोडक्यात विवेचन.
 - २) गायणातील सर्व घराण्यांचा व त्यांच्या गायण वैशिष्ट्यांचा अभ्यास.
 - ३) प्रात्यक्षिक पेपर XIII व XIV मधील सर्व रागांची शास्त्रीय माहिती व तुलनात्मक अभ्यास.
 - ४) निबंध
 - १) संगीत आणि साहित्य
 - २) गुरू - शिष्य परंपरा
 - ५) चरित्र
 - १) पं.विष्णू नारायण भातखंडे
 - २) पं.विष्णू दिगंबर पलुस्कर
 - ३) उ. अब्दुल करीम खाँ
 - ४) भारतरत्न पं.भीमसेन जोशी
 - ५) सदारंग - अदारंग
 - ६) हद्दु- हस्सू खाँ

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ६ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.१३

गायन आणि सुरवाद्य

प्रात्यक्षिक (Practical)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन सुरवाद्य)

एकूण गुण : ५०

प्रकरण १ ले विस्तृत अध्ययनाचे राग (बडेख्याल) -

- १) राग अहिर भैरव
- २) राग रागेश्री
- २) राग पुरिया धनश्री

प्रकरण २ रे संक्षिप्त अध्ययनाचे राग (छोटेख्याल)

- १) राग पुरिया
- २) राग छायानट

प्रकरण ३ रे

वरीलपैकी एका रागात तरणा / चतरंग येणे आवश्यक

प्रकरण ४ थे

कुठल्याही एका रागात उपशास्त्रीय रचना / राष्ट्रभक्तीपर रचना येणे आवश्यक.

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ६ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.१४

गायन आणि सुरवाद्य

प्रात्यक्षिक (Practical)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (गायन सुरवाद्य)

एकूण गुण : ५०

प्रकरण १ ले विस्तृत अध्ययनाचे राग (छोटेख्याल) -

- १) राग बहार
- २) राग दरबारी कानडा
- ३) राग मियाँ की तोडी

प्रकरण २ रे विस्तृत अध्ययनाचे राग छोटेख्याल/बडेख्याल

- १) राग जयजयवंती
- २) राग ललत

प्रकरण ३ रे

अभ्यासक्रमातील कुठल्याही रागात एक चतरंग येणे आवश्यक

प्रकरण ४ थे

अभ्यासक्रमातील कुठल्याही एका रागात भजन, राष्ट्रभक्तीपर गीत, भावगीत या तीन गीतापैकी एक गीत येणे आवश्यक.

प्रकरण ५ वे

खालील लयकारी येणे आवश्यक २ मे ३, ३ ते ४, ४ मे ५, ३ मे २, ४ मे ३

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ५ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.१२

तबला/पखवाज

लेखी (Theory)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (तबला पखवाज)

एकूण गुण : ५० (४० लेखी, १० अंतर्गत)

-
- १) तबला वादकाचे गुण-दोष (वादनातील)
 - २) व्याख्या :-
 - १) ठेका
 - २) पल्टा
 - ३) गतकायदा
 - ४) आडलय
 - ५) साथसंगत
 - ६) कुआड
 - ७) बिआड
 - ८) परन
 - ९) चक्रधार
 - १०) फरमाईशी परन
 - ३) दक्षिण व उत्तर भारतीय तालपध्दतीचा तुलनात्मक अभ्यास
 - ४) विविध तालांचे विविध लयकारी व परिसर ताललेखण.
 - ५) तबला / पखवाज स्वरात मिळविण्याचे नियम
 - ६) चरित्र व कार्य
 - १) पं.सामता प्रसाद
 - २) उ.अमीर हुसेन खाँ
 - ३) उ.हबीब उद्दीन खाँ
 - ४) उ.जहागीर खाँ
 - ५) पं.विरन मिश्र
 - ६) पं.कंठे महाराज
 - ७) खालील घराण्यांच्या वादन वैशिष्ट्यांसह सविस्तर माहिती
 - १) फरूखाबाद
 - २) बनारस (पंजाब)

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ६ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.१३

तबला /पखवाज

प्रात्यक्षिक (Practical)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (तबला पखवाज)

एकूण गुण : ५०

-
- १) विद्यार्थ्यांना खालील तालात १५ ते २५ मिनीटात स्वतंत्र तबला वादन येणे आवश्यक.
१) तीनताल, २) झपताल ३) रूपक ४) चौताल
५) धमार ६) तेवरा
 - २) पंजाबी, दिपचंदि या तालातील गीतांबरोबर साथसंगत करतांना लग्यांचा प्रयोग.
 - ३) गीतांचे बोल अथवा सुरवाद्याची धुन ऐकून लय पकडणे, गीतशैलीनुसार पोषक, उपयुक्त ढंगदार साथसंगत करणे.
 - ४) ऐनेवेळी परिक्षकांनी सांगितलेल्या तालांचे व बोलांचे वादन करणे.

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ६ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.१४

तबला /पखवाज

प्रात्यक्षिक (Practical)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (तबला पखवाज)

एकूण गुण : ५०

-
- १) खालील तालांचा समग्र अभ्यास तसेच सदर ताल हाताने देऊन एकपट व दुप्पट म्हणता व वाजविता येणे आवश्यक.
 - १) ब्रह्मताल
 - २) रूद्रताल
 - ३) टप्पा
 - ४) पध्दती
 - २) विविध लयकारी
 - २ मे ३, ३ मे ४, ४ मे ५, ४ मे ७ ३ मे २
 - ४ मे ३ ५ मे ४ ७ मे ४
 - ३) खालील बोलांची विशेष तयारी तक्डाँधा, घेघेतिरकीटतक.
 - ४) तिस्र, चतुस्र जातीच्या कायद्यांचा अभ्यास.
 - ५) अर्ध्या तिनताल व भजनी ठेका या तालांची गीतांबरोबर साथसंगत करतांना लग्यांचा प्रयोग.

डॉ.राम बोरगांवकर

प्रा.कृष्णा अनवले

प्रा.एस.व्ही.शिंदे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ५ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.९

तबला /पखवाज

लेखी (Theory)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (तबला पखवाज)

एकूण गुण : ५० (४० लेखी, १० अंतर्गत)

-
- १) तालांच्या दशप्राणांची विस्तृत माहिती.
 - २) मृदंग आणि तबला बाजांच्या घराण्याची माहिती.
 - ३) भारतीय वाद्यांचे वर्गीकरण
 - ४) पं.वि.ना. भातखंडे व पं.वि.दि. पलुस्कर यांच्या ताललेखन पध्दतीचा अभ्यास.
 - ५) तबल्याचा उत्पत्ती व इतिहास आणि अंगवर्णन
 - ६) निबंध
 - १) ताल व छंद
 - २) वृंदवादनात तालाचे महत्व
 - ३) सुगम संगीत व तबला साथसंगत
 - ४) लयीचे जीवनात महत्व
 - ७) चरित्र व कार्य
 - १) मुनीरखाँ
 - २) कुदौसिंग
 - ३) पं.चतुरलाल
 - ४) जाकीर हुसेन

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ५ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.१०

तबला /पखवाज

प्रात्यक्षिक (Practical)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (तबला पखवाज)

एकूण गुण : ५०

-
- १) खाली नमूद केलेल्या तालात विस्तृत तबलावादन येणे आवश्यक.
 - १) झपताल
 - २) एकताल
 - ३) उपकताल
 - ४) तीनताल
 - ५) चौताल
 - २) खालील तालांचा समग्र अभ्यास तसेच सदर ताल हाताने देऊन एकपट व दुप्पटसहीत म्हणता व वाजविता येणे.
 - १) तिलवाडा
 - २) झुमरा
 - ३) आध्दा
 - ४) पंजाबी
 - ३) दादरा तालात लग्गीचा प्रयोग करणे.
 - ४) खालील बोलांची विशेष तयारी
 - १) धिरधिरनग
 - २) तिकतिरकीट

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

बी.ए. तृतीय सत्र - ५ अभ्यासक्रम

पेपर क्र.११

तबला /पखवाज

प्रात्यक्षिक (Practical)

पेपरचे नाव :- भारतीय शास्त्रीय संगीत (तबला पखवाज)

एकूण गुण : ५०

-
- १) खालील तालांचा अभ्यास. (विविध तुकडे मुखडे पटन, चक्रधार, गत, रेला, कायदा आदिसह)
 - १) मतताल
 - २) गजझंपा
 - ३) सवारी
 - ४) भजनीठेका
 - २) केरवा तालात विविध लग्गी-लडी प्रयोग
 - ३) खालील बोलांची विशेष तयारी
 - १) नगतिरकित
 - २) धुमकिरतक (तिस्त्रजाती)
 - ४) उठाण, परन, चक्रधार, रेला, मोहरा, विविध अवर्तनाचे तुकडे, मोहरे, तिघई.

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
विषय : संगीत

B.A. I, II, III year, Sem.- I, II, III, IV, V, IV
पेपरचे नाव : पेपर क्रमांक, गुणविभागणी व तासिका विभागणी

वर्ग	सत्र	पेपर क्रमांक	पेपरचे नाव		गुण	एकूण गुण	एका आठवड्यातील तासिका
बी.ए. प्रथम वर्ष	I	1	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		2	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
	II	3	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		4	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
बी.ए. द्वितीय वर्ष	III	5	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		6	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
	IV	7	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		8	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8

वर्ग	सत्र	पेपर क्रमांक	पेपरचे नाव		गुण	एकूण गुण	एका आठवड्यातील तासिका
बी.ए. तृतीय वर्ष	V	9	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		10	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
		11	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
	VI	12	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		13	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
		14	भारतीय शास्त्रीय संगीत गायण/सुरवाद्य (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8

डॉ.राम बोरगांवकर

प्रा.कृष्णा अनवले

प्रा.एस.व्ही.शिंदे

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

विषय : संगीत

B.A. I, II, III year, Sem.- I, II, III, IV, V, IV

पेपरचे नाव : पेपर क्रमांक, गुणविभागणी व तासिका विभागणी

वर्ग	सत्र	पेपर क्रमांक	पेपरचे नाव		गुण	एकूण गुण	एका आठवड्यातील तासिका
बी.ए. प्रथम वर्ष	I	1	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		2	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
	II	3	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		4	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
बी.ए. द्वितीय वर्ष	III	5	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		6	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
	IV	7	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		8	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8

वर्ग	सत्र	पेपर क्रमांक	पेपरचे नाव		गुण	एकूण गुण	एका आठवड्यातील तासिका
बी.ए. तृतीय वर्ष	V	9	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		10	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
		11	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
	VI	12	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (TH)	लेखी (Theory)	40 लेखी 10 अंतर्गत	50	4
		13	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8
		14	भारतीय शास्त्रीय संगीत तबला/पखवाज (PR)	क्रियात्मक (Practical)		50	8

डॉ.राम बोरगांवकर

प्रा.कृष्णा अनवले

प्रा.एस.व्ही.शिंदे